

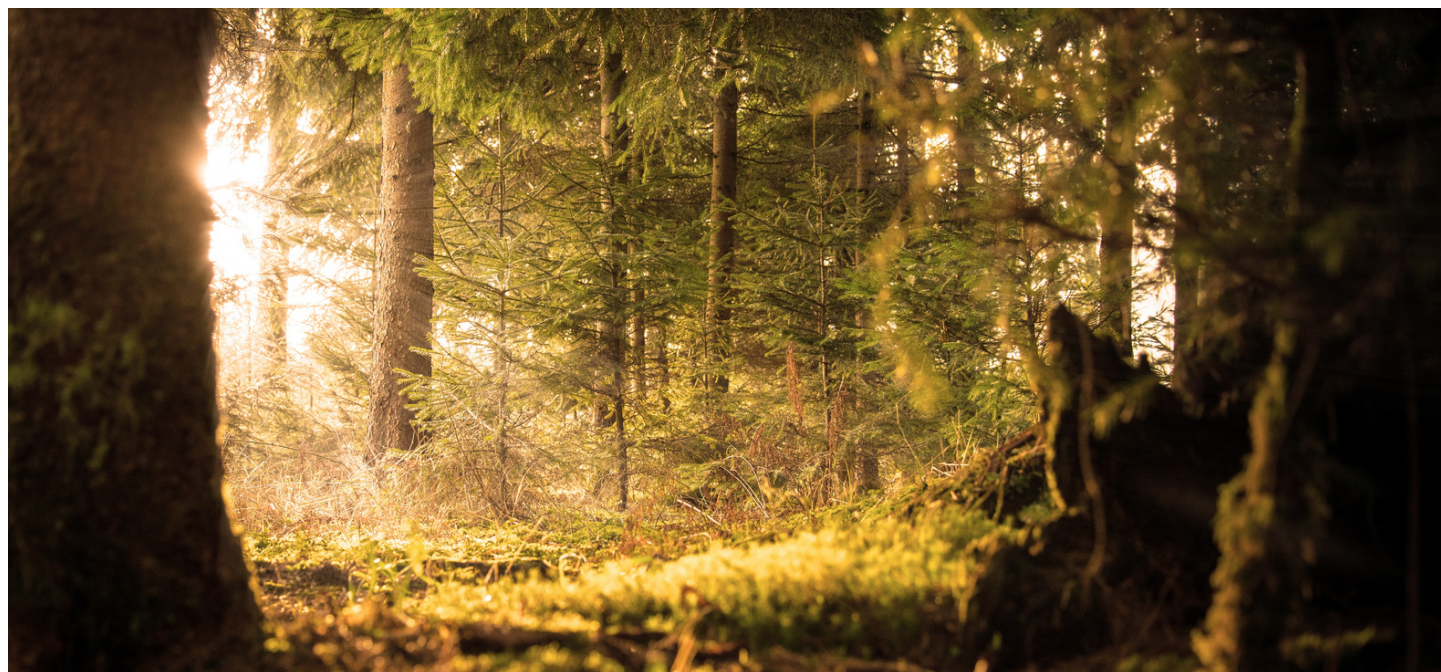
POHÁDKA

Obsahuje:

- znaky pohádky
- porovnání lidové a umělé pohádky
- japonskou pohádku
- kvíz
- prostor na zamyšlení se
- měsíc s pohádkou - motivační tabulka

SADA PRACOVNÍCH LISTŮ PRO 6.
TŘÍDU

ZNÁKY POHÁDKY

CO JE TO POHÁDKA?

Pohádka se řadí mezi žánry epické literatury. Původně patřila mezi žánry lidové slovesnosti, to znamená, že se přenášela vyprávěním z člověka na člověka. Nyní vznikají i pohádky nové, moderní, neboli umělé.

Mezi základní znaky pohádky patří:

- nadpřirozené bytosti
- kouzelné předměty
- dobro boje se zlem, kde dobro (většinou) vítězí
- ustálené formule na začátku a konci

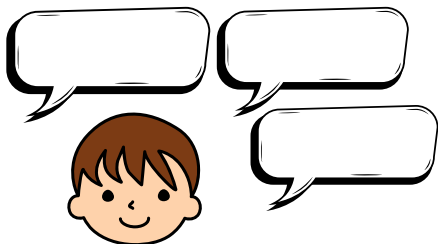
Napadá tě, čím typicky pohádka začíná a končí?

Zapiš si formulace, které tě napadají:

LIDOVÁ POHÁDKA

Lidová pohádka nemá známého autora. Předávali se ústně a jsou velmi staré. Ti, kteří pohádky zapsali, nejsou autoři, ale sběratelé pohádek. Mezi naše nejznámější sběratele pohádek patří KAREL JAROMÍR ERBEN nebo BOŽENA NĚMCOVÁ

Napiš do bublin názvy pohádek z nabídky podle toho, které sbírali K.J. Erben a B. Němcová

KAREL JAROMÍR ERBEN

BOŽENA NĚMCOVÁ

Chytrá horákyň, Zlatovláska, Dlouhý,
Široký a Bystrozraký, Princ Bajaja,
Čertův švagr, Tři zlaté vlasy děda
Vševěda

MODERNÍ POHÁDKA

Moderní pohádka je typická tím, že u ní víme, kdo je autorem. Pro moderní pohádku je typické také to, že velice často mísí žánry - například fantasy nebo třeba detektivku. Mezi známé autory patří například Hans Christian Andersen, František Hrubín, Jan Karafiát nebo Miloš Macourek

Doplň do tabulky slova z nabídky pod tabulkou.

Autor	Pohádka	Bytost/Věc/ Prvek
		Utržené sluchátko
Jan Karafiát		
	Malá prodavačka zápalek	

Broučci, velký mráz, Mach a Šebestová, Miloš
Macourek, Janinka, Hans Christian Andersen

POHÁDKA

MINIKVÍZ

CO NEPATŘÍ MEZI ZNAKY POHÁDEK?

☐ nadpřirozené bytosti	☐ odehrávají se v budoucnosti
☐ šťastný konec	☐ boj dobra a zla

KTERÁ Z POHÁDEK NEPATŘÍ MEZI LIDOVÉ POHÁDKY

☐ Zlatovláška	☐ Shrek
☐ Princ Bajaja	☐ Chytrá horákyne

KTERÁ Z POHÁDEK NEPATŘÍ MEZI UMĚLÉ POHÁDKY

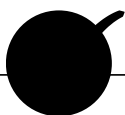
☐ Pošťácká pohádka	☐ Ledové království
☐ Cínový vojáček	☐ Tři zlaté Vlasy děda Vševěda

KDO NEPATŘÍ MEZI SBĚRATELE POHÁDEK

☐ Jan Karafiát	☐ Božena Němcová
☐ Karel Jaromír Erben	☐ Všichni patří mezi sběratele pohádek

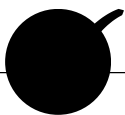
POHÁDKA

JAK TO VIDÍM JÁ

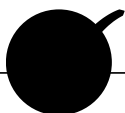
MOJE NEJOBLÍBENĚJŠÍ POHÁDKA JE:

.....

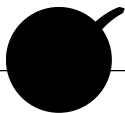
NA POHÁDKÁCH MĚ NEJVÍC BAVÍ:

.....

SOUHLASÍM/NESOUHLASÍM, ŽE POHÁDKY JSOU JEN PRO MALÉ DĚTI, PROTOŽE...

.....

PODLE MĚ JE DŮLEŽITÉ SI O POHÁDKÁCH PAMATOVAT, ŽE...

.....

POHÁDKA

PRÁCE S TEXTEM

KTERÁ UKÁZKA JE POHÁDKA?

DOMIN (vstane): Račte.
HELENA: Pan centrální
ředitel Domin?
DOMIN: Prosím.
HELENA: Jdu k vám –
DOMIN: – s lístkem
prezidenta Gloryho. To stačí.
HELENA: Prezident Glory je
můj otec. Jsem Helena
Gloryová.
DOMIN: Slečno Gloryová, je
pro nás neobyčejnou ctí, že –
že –
HELENA: – že vám
nemůžeme ukázat dveře.
DOMIN: – že smíme
pozdravit dceru velkého
prezidenta. Prosím
posad'te se. Sullo, můžete
odejít.

Do prostředního rámečku
si napiš, podle čeho jsi to
poznal(a). Ve dvojici si
pohádku převyprávějte,
pokud ji znáte. Pokud ne,
najděte si její znění a
přečtěte si ji.

Co ženy viděly, bylo k neuvěření.
Hrneček se vmžiku začal plnit
ovesnou kaší, hnedle byl plný po okraj.
Dcera spěšně pronesla: „Hrnečku,
dost!“ Kaše se v hrnečku přestala vařit
a ženy popadly lžíce a jaly se
ochutnávat.
Hmmm, mňam! Kaše chutnala božsky,
žádná z žen nikdy větší pochoutku
nezažila. Když snědly celou várku
navarené kaše a důkladně se
pooblizovaly, musela dcera ještě
posbírat od slepiček vajíčka a utíkat
na trh.

Byl pozdní večer – první
máj –
večerní máj – byl lásky
čas.
Hrdliččin zval ku lásce
hlas,
kde borový zaváněl háj.
O lásce šeptal tichý
mech,
květoucí strom lhal
lásky žel,
svou lásku slavík růži
pěl,
růžinu jevil vonný
vzdech.

Když se Holmes vrátil, bylo už půl
šesté. Byl veselý, svěží a ve
výtečné náladě, která se u něho
ovšem pravidelně střídala se
záchvaty nejhlubší deprese.
„V téhle věci žádná velká záhada
není,“ řekl a chopil se šálku
čaje, který jsem mu nalil, „zdá se,
že fakta připouštějí pouze jediné
vysvětlení.“
„Nepovídejte! Vy už jste tomu
přišel na kloub?“
„Nu, to by bylo přece jen trochu
moc brzo. Zjistil jsem však
významnou skutečnost, což je
prozatím vše. Nicméně to je
opravdu
velice významné. Detaily je stále
třeba ještě doplňovat.“

POHÁDKA

JAPONSKÁ POHÁDKA

Kdysi dávno, předávno žil na jistém místě jeden stařec. Jakéhosi dne se vydal obdělávat své políčko, když tu přiletěla sýkorka, a posadila se na násadu jeho motyky. Stařec ji popadl a naráz spolkl. Ptačí nožky mu však zůstaly trčet ven ze zadku, a když se je snažil vytáhnout, pták v jeho žaludku zazpíval:

Čin čin kuri kuri
pon pon kuri kuri
koma sara sara.

Stařec se vrátil domů a řekl o tom své ženě. Ta mu poradila, ať jde do pánova bambusového hájku, naseká nějaký bambus, přinese ho domů a rozehřeje lázeň, možná pták vyklouzne ven. A tak se stařec vydal do pánova bambusového hájku, aby nasekal nějaké rostliny. Zrovna když byl zabraný do práce, projížděl tudy pán.

„Kdo tu seká bambus?“ zavolal zlostným hlasem.

„Stařec, který pouští větry.“

„Jestli umíš pouštět větry, tak mi to předved’.“

Stařec si vyhrnul kimono, zatahl za ptačí nožky

a ozval se zpěv:

Čin čin kuri kuri
pon pon kuri kuri
koma sara sara.

„No, to není špatné. Zkus to ještě jednou,“ řekl pán.

Stařec zatahl za ptačí nožky ještě jednou a podruhé

a ozvalo se:

Čin čin kuri kuri
pon pon kuri kuri
koma sara sara.

Na pána to udělalo velký dojem. Dal starci mnoho,

mnoho darů a řekl mu, že si může chodit sekat bambus, kdykoli bude chtít.

O tom všem se doslechl hrabivý stařec ze sousedství. „Měl bych to také zkusit,“ řekl si a šel do pánova hájku sekat bambus. Zrovna v tu chvíli tudy pán projížděl.

„Kdo to seká bambus?“ zeptal se pán.

„Stařec, který pouští větry,“ odpověděl hrabivý stařec.

„Jestli umíš pouštět větry, tak mi to předved’.“

Hrabivý stařec si vyhrnul kimono a s funěním zatlačil, jak nejvíce mohl. Místo zajímavých zvuků však vyšlo ven něco mnohem horšího. Pán se velmi rozzlobil,

vytasil meč a uťal starci obě půlky jeho zadnice.

Jeho žena čekala doma na návrat svého muže

a představovala si, jaké různé dary přinese. Najednou

jej v dálce uviděla, jak se přibližuje houpavým krokem

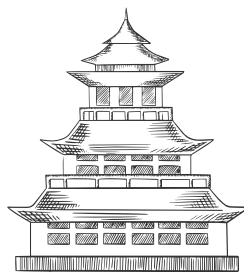
s useknutým zadkem. Pomyslela si, že stařec dostal

velkou spoustu darů a jede na koni.

„S tolika nádhernými věcmi už nemusíme mít doma

tolik hadrů,“ řekla si, všechny posbírala a spálila je v peci. Hned nato se vrátil stařec a řekl: „Ženo, potřebuji nějaký kus látky.“

„Myslela jsem, že přijíždíš na červeném koni, a tak jsem všechno spálila.“

POHÁDKA

SROVNÁNÍ

POROVNEJ

1

PŘEČTI SI

Přečti si japonskou pohádku o starci, který sekal bambus. Jak na Tebe pohádka působila?

2

Připomíná Ti japonská pohádka nějakou českou pohádku? Pokud ano - jakou. Pokud ne - proč myslíš, že to tak je?

ZAMYSLI SE

3

SHRŇ

O čem japonská pohádka byla? Převyprávěj ji svými slovy.

MĚSÍC POHÁDEK

Každý den si připomeň (přečti, převyprávěj, podívej se, poslechni si...) nějakou pohádku. Za každý splněný den si vybarvi políčko.

PONDĚLÍ

ÚTERÝ

STŘEDA

ČTVRTEK

PÁTEK

SOBOTA

JAKÉ POHÁDKY SIS
PŘIPOMNĚL(A)?
